

O zvitej lisici.

Ni je mej gozdnimi zvrmí nobene, ki bi bila tako znana in razupita, prekanjena in zvita, kakor je lisica. Vže v starodavnih časih so poznali to prebrisano ponočno vlačugo ter zložili o njej mnogo pripovedek in basen. In kaj bi ne? saj ste njena pretkanost in zvitost prišli celo v prigovor. Lisica ne pride nikoli v zadrego, v največej stiski si zna pomagati in se izogniti vsakej nevarnosti, če je treba.

Ta žival je pa tudi kakor navlaš ustvarjena za svoje rokovnjaško in sleparsko delo. Tenke in kratke noge nosijo šibko in gibično truplo tako tiho in rahlo, da skoraj nobenega sledu ne puščajo za seboj. Široka glava se hitro spušča v dolg tenek gobček, ki vse zavoha, koničasta ušesa stojé po konci ter ujemó vsak glas, a pod čelom se jej blesté bistre in požljive oči. Najlepše se jej poda dolgi metlasti rep, ki ga pri hoji za seboj vlači, kadar pa teče, privzdigne ga k višku. Oblečena je v rujav kožuh, ki pa baryo izpreminja po letnih časih.

Lisica živi malo ne po vsem svetu; ni ga skoraj kraja, kder bi ne bilo te grde eiganke, ki dokaj preglavice dela gospodinjam, še več pa lovecim, katerim mnogo dívjačine podavi. Iz okolice, kamor se je naselila, ne umakne se z lepa, naj jo še tako preganjajo. Zvita buča vam je to, polna muh in zvijač. Vsako delo, vsako stopinjo poprej premišlja in povdarja na vse strani, predno se podá na tak kraj, kder se jej zdi nevarno.

Mlada lisica se dá ukrotiti ter postane takó domača, da gre za človekom kakor pes. A človek vender nima ž njo posebnega veselja niti kake koristi, ker mu je le na kvaro. Kadar mlada lisica nekoliko odraste, navadno pobegne in se svojega prejšnjega gospodarja samó toliko še spomina, da mu pride po noči perotnino krast. In ako tudi ostane pri hiši, vender je vedno le hinavska tatica, ki naredi dosti kvare, ako se je človek skoraj ne iznebi.

Nek lovec si je ujal in ukrotil mlado lisico. Pustil jo je, da je prosto hodila po vsem dvorišči. Ni trajalo dolgo in lovec je zapazil, da njegovej lisičici kuretina kaj dobro diši. Odslej jo pusti le po dnevi okolo hoditi, po noči jo pa priklene na verigo. Zdajci zapazi lovec, da mu je vsako noč nekoliko perotnine poklane in takisto tožijo tudi njegovi sosedje. Kdo drugi bi to delal nego lisica? Ker je pa bila lisica čez noč priklenena in pri lovcu nekaj časa sém ni več izmanjkalo nobene kokoši, mislili so, da hodi kuna ali pa dihór davit kuretinó po sosednih dvoriščih. Sosedje so odslej še bolj pazili na predrnzega tatú. V nekej noči pri mesečini zapazijo lisico, ki se je pri ihotapila na sosedno dvorišče, ter potem, ko so jo podili, urno pobrisala na lovčeve dvorišče.

Lovci tega noče verojeti; prepričati se mora sam. Neko noč se skrije ter pazi na svojo lisičico. Do pôlnoči je bilo vse v najlepšem redu; a kmalu po tem zapazi lovec, kako si lisica sname ovratnico preko glave ter gre k sosedovim kokošim v vas; zjutraj pred dnevom pa zopet pride, natakne si ovratnik črez glavo ter se vleže, kakor bi bila najnedolžnejša stvar na zemlji.

Čudeč se, opazuje lovec lisičino zvijačo. Takýj, ko se zdaní, nategne jej ovratník takó tesno skupaj, da ni mogla nikoli več na svoje krvavo delo in kokoši so imele odslej mir pred pohodom te grde ponočne vlačuge.